

Rövid beszámoló a
Szegei Orvostudományi Egyetem
Központi Könyvtárának 1979. évi munkájáról

SZEGED

1980

RÖVID BESZÁMOLÓ A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM KÖZPONTI
KÖNYVTARÁNAK 1979. EVI MUNKÁJÁRÓL.

Szeged, 1980.

I. A KÖZPONTI KÖNYVTÁR FELADATAI:

A Könyvtár a Szervezeti és Működési Szabályzat alapján 1979. évben is ellátta:

- a/ egyetemi főfeladatait; elősegítette az egyetemi gyógyító-, oktató- és kutatómunkát.
- b/ területi ellátás keretében: nyilvános szakkönyvtári szolgáltatásokat biztosított Szeged város és környékének egészségügyi intézményei és e.ü. dolgozói részére.
- c/ országos feladatait: az orvostudományi és más könyvtári hálózatokkal együttműködve a szakirodalmi ellátás érdekében, a könyvtárközi kölcsönzés és a gyűjtőköri kooperáció területén.

Az egyetemi főfeladatok ellátása során a szervezeti egységek részére központilag végzett könyvtári tevékenység részletezése.

- 1./ A központi könyv - folyóirat - különlenyomatrendelés. (A rendelésekkel kapcsolatos reklamáció, levelezés.)
- 2./ Központi leltározás
- 3./ Központi katalógizálás
- 4./ Központi szakozás
- 5./ Központi katalóguskarton sokszorosítás
- 6./ A beérkező folyóiratok nyilvántartása (kardex) és szétosztása
- 7./ A több mint 5.968.000.- Ft értékben beszerzett szakirodalom pénzügyi, gazdasági és szakmai nyilvántartása; gazdálkodás.
- 8./ Bel- és külföldre kiadványcsere
- 9./ Olvasószolgálat (helybenolvasás, kölcsönzés)
- 10./ Könyvtárközi kölcsönzés
- 11./ Tájékoztatás (reference)
- 12./ Esetenként bibliográfia és irodalomkutatás
- 13./ Központi katalógusok
- 14./ Xerox-másolás
- 15./ Esetenként fotodokumentáció (reprográfia)
- 16./ Hálózati tevékenység (állomány egyeztetés, szakmai és egyéb ellenőrzés stb.)
- 17./ Szakmai tanácsadás, instrukció
- 18./ Törlési ügyek és selejtezés
- 19./ Egyetemi és könyvtári kiadványok
- 20./ Egyetemi bibliográfia
- 21./ Különgyűjtemények

II. AZ ÉV LEGFONTOSABB ESEMÉNYEI

1./ Nagy jelentőségű a Központi Könyvtár szolgáltatásaihoz és az Egyetem feladatainak ellátáshoz a március 19-én üzembe helyezett 3103 tip. Rank Xerox-gyorsmásoló gép könyvtári elhelyezése.

Az egyetemi kutatók szakirodalmi igényeinek és a könyvtárközi kölcsönzések másolatokkal való teljesítése a gyorsabb információszerzést biztosítja.

2./ Kiemelt fontosságu, hogy ebben az évben az orvostudományi könyvtári hálózatban az OOKDK megszokott szolgáltatásai mellett az ASCA ill. ASCATOPICS számítógépes szakirodalmi tájékoztató szolgáltatások /folyóirat-, téma- és idézettségfigyelés/ igénybevételének is megnyílt a lehetősége.

3./ Igen öröndetes, hogy épületgyarapodás alkalmával a Gyógyszerésztudományi Kar Könyvtárát sikerült korszerűen elhelyezni s a működéséhez az optimális berendezést biztosítani.

A Kari Könyvtár mint négy intézet összevont tömbkönyvtára igazolja a korábbi évek és a jelen törekvéseit, hogy ott, ahol megvalósítható, az intézeti könyvtárak összevonásával tömbkönyvtárakat kell kialakítani.

III. A MŰKÖDÉSRE JELLEMZŐ ÖSSZEHASONLÍTÓ SZÁMADATOK

<u>Központi Könyvtár</u>	<u>1977</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Allománygyarapításra elköltsve	4,865.745.- Ft	5,162.587.- Ft	5,968.315.-Ft
Fenti összegből egyéb hitelre /MTA, ETT stb./ beszerzés	508.132.- "	539.508.- "	845.849.- "
Allománynövekedés	5.170 db	5.466 db	5.360 db
Allományból törlés	1.857 db	1.293 db	2.574 db
Egyetemi összallomány	133.192 db	137.365 db	140.151 db
Időszaki kiadványok száma	1.330 db	1.405 db	1.380 db
Nemzetközi kapcsolat /kiadványcsere/	181 db	161 db	119 db

	<u>1977</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Beiratkozott olvasók száma	1.625 fő	1.668 fő	1.712 fő
Könyvtárlátogatók száma	33.414 fő	33.589 fő	35.703 fő
napi átlag	108 fő	110 fő	117 fő
Kölcsönzők száma	11.896 fő	12.338 fő	12.515 fő
Kölcsönzött kötetek száma	17.120 db	20.309 db	20.301 db
Könyvtárközi kölcsönzés	1.729 db	1.988 db	1.851 db
Irodalomkutatás:			
témák száma	8 db	8 db	5 db
tételek száma	281 db	388 db	215 db
Fotonagyítás, mikrofilm	6.940 db	3.609 db	4.626 db
Xerox-másolat	12.000 db	14.600 db	121.000 db
<u>Könyvtári hasznos alapterület</u>	402 m ²	402 m ²	402 m ²
<u>Raktári polcok hossza</u>	1.970 m	1.970 m	1.970 m
<u>Olvasótermi ülőhelyek száma</u>	50 db	50 db	50 db
<u>Létszám:</u>			
könyvtáros	11 fő	12 fő	12 fő
egyéb munkakörben	10 fő	4 fő	4 fő
	21 fő	16 fő	16 fő

IV. A KÖNYVTÁRI MUNKATERÜLETEKRŐL, A TEVÉKENYSÉGEKRŐL, PROBLEMAKRÓL

1./ Elhelyezés, épület, berendezés, felszerelés

Az utóbbi évek beszámolóiban ismertetett elégtelen olvasótermi és raktári férőhely vonatkozásában gondjaink, nehézségeink változatlanok.

A raktári aggasztó zsúfoltság a szakirodalom tárolását és forgalmazását rövidesen lehetetlenné teszi.

A könyvtárárpület pincéinek mielőbbi megfelelő átalakítása és berendezése enyhítené gondjainkat.

Szakmai felszerelés, berendezés tekintetében az alábbi beszerzések történtek:

1 db Rank-Xerox másológép /3103 tip./	466.000.- Ft
5 db redőnyös 12 rekeszes folyóirat- átadó szekrény	50.100.- Ft
2 db fa könyvespolc	12.130.- Ft
1 db irodai szekrény	6.880.- Ft
2 db íróasztal	5.600.- Ft
1 db írógépasztal	1.260.- Ft
8 db asztali lámpa	3.400.- Ft

2./ Költségvetés, gazdasági helyzet

Az 1979. évben a Központi Könyvtár 5,118.000.- Ft-tal /költségvetés és pótelőirányzat/ gazdálkodott. E mellett egyéb hitelekől /MTA, ETT, stb./ 845.849.- Ft-ot használt fel szakirodalom beszerzésére.

A külföldi szakfolyóiratok árváltozása az 1979. évi gazdálkodást is jelentős mértékben nehezítette és bizonytalanná tette.

Az 1980. évi folyóiratrendeléseket igen megfontoltan a várható költségvetési kerethez igazítottuk s a tartalmilag nem megfelelő folyóiratokat lemondtuk.

A szakfolyóirat ellátás szintentartása ill. javítása érdekében fokozottabb mértékben szükséges a területi összehangolás és együttműködés lehetőségeinek kidolgozása és megvalósítása.

3./ Személyzeti ügyek, képesítés, továbbképzés, oktatás

A Központi Könyvtár dolgozói létszáma megegyezik az elmúlt évvel.

Felsőfokon képzett könyvtáros /egyetem ill. főiskola/	6 fő
Főiskolai végzett szakképzettség nélkül	1 fő
Előadó, alapfoku könyvt. képzettséggel	1 fő
Előadó könyvtárosi képzettség nélkül	3 fő
Adminisztrátor /alapfoku kv. képzettséggel/	1 fő
Fényképészmester	1 fő
Hivatalsegéd	2 fő
	<hr/> 15 fő
Klinikai könyvtárba kihelyezett könyvtáros /felsőfokon képzett/	1 fő
	<hr/> 16 fő
Összesen:	16 fő

A kiesett munkanapok száma az elmúlt évekhez viszonyítva örvendetesen csökkent.

1977.évben	590 munkanap
1978.évben	663 munkanap
1979.évben	582 munkanap

Elismerés

Az Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ Dr.ZALLÁR ANDORT 25 éves orvosi könyvtárosi tevékenységének elismerésül ismételten "OKLEVÉLLEL" tüntette ki.

Külföldi elismerésként az "Internationa Whos Who in Education" és a "Dictionary of International Biography" c. nemzetközi biográfia bemutatja Dr.ZALLÁR ANDOR életrajzi és működési adatait.

Ez évben "Törzsgárda-jelvény"-t kaptak:

<u>HEVESI JÓZSEF</u>	arany;	<u>Dr.KORPÁSSY BÉLANÉ</u>	ezüst
<u>KÁSA IMRÉNÉ</u>	bronz;	<u>Dr.VÁRHELYINÉ</u>	oklevél

Létszámváltozások

Eltávoztak: I.31-én Ruszkai Károly fényképész áthelyezéssel; V.31-én Ambrus Katalin könyvtáros kilépéssel; VII.31-én Dr.Párducz Árpádné tud.munkatárs egyetemen belüli áthelyezéssel.

Uj munkatársaink: Molnár Rozália előadó /II.8-tól/
Tóthpál Erzsébet előadó /II.10-től/, Kiss László fényképész /V.1-től/, Gyöngyösiné Nagy Erika könyvtáros /VI.1-től/, Nagy Edit tud.munkatárs /VIII.1-től/

Az elmúlt-és folyó évi létszámváltozások a Könyvtár munkájában nem jelentett visszaesést. Sikerült megfelelő képzettségű munkatársakat kiválasztani, akik pótolni tudták a magasabb beosztásba ill. előnyösebb helyekre távozottakat.

Szakmai képesítés, továbbképzés

Németh Borbála könyvtárszakos főiskolai oklevelet szerzett.

Molnár Rozália a gyors- és gépiróiskola 2.évet végzi.

Nagy Edit, Lang János, Tóthpál Erzsébet angol nyelvből intenzív tanfolyamot végez.

Továbbképzés, szakmai tapasztalatszerzés keretében:

- a/ Hevesi József 1979.VIII.4-21-ig turista ut alkalmával tanulmányozta a Skandináv államok könyvtárait.
- b/ Dr.Zallár Andor,Hajdu István,Hevesi József 1979.IX.17-18-án Budapesten részt vett az Orvosi Könyvtárosok és Orvostanácsadók VIII.Országos Értekezletén, ahol korreferátomot tartottak és hozzászólásukkal vettek részt az értekezlet munkájában.
- c/ Dr.Zallár Andor és Hajdu István 1979.VIII.9-11-én Veszprémben részt vett a Magyar Könyvtáros Egyesület Vándorgyűlésén.

Oktató munka

Dr.Zallár Andor az év folyamán "Könyvtárismeret,szakirodalmi tájékoztató" tárgykörből előadást tartott:

- 1 alkalommal a TDK-s egyetemi hallgatók és
- 2 alkalommal az Ápolónő továbbképzésben résztvevők részére.

4./ Az állomány gyarapítása és ápasztása

Az Egyetem könyvtári állománya ez évben 5.360 egységgel /könyv, folyóirat, egyéb dokumentum/ gyarapodott.

A szakirodalom beszerzésénél tapasztalható jelentős árdrágulások ellenére a gyarapítás adatai kielégítőek.

A "köteles-példányok"-ból különösen a könyvtári forgalomban nem kapható kongresszusok, konferenciák és ankétok anyagát tartalmazó kiadványok rendszeres beérkezése igen komoly értéket jelent.

A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat a Központi Könyvtár részére ajándékozott 66 db vegyes tartalmú szovjet könyvet.

Dr.Nákó András c.egyetemi tanár 102 db fül-orr-gégegyógyászati szakkönyvet és folyóiratot ajándékozott a Fül- Orr- Gége Klinika számára.

A tervszerűen végzett állomány ápasztás során ez évben 2.574 db könyvet, folyóiratot és egyéb dokumentumot iktattunk ki az egyetem könyvtári állományából. Különösen a hálózati könyvtárakban kellene e munkaigényes feladatot hatékonyabban végezni.

Ennek elősegítéséhez a létszám biztosítása mellett e célra alkalmas új raktári terület kialakítása szükséges.

5./ Az állomány nyilvántartása, feldolgozása, elhelyezése

A Központi Könyvtár az Egyetem könyvtári állományának analitikus és szintetikus értéknylvántartását a vonatkozó rendelkezés értelmében folyamatosan látja el.

Ennek keretében ez évben sikerült az intézeti és klinikai értéknylvántartásokat ellenőrizni és az értéknylvántartó-főkönyvi napló adatait naprakészen elkészíteni.

A nyilvántartások egyeztetése során az 1953-1965-ig terjedő időszakban a fogyóanyagként használt ujságokat, napi- és képeslapokat, valamint egyéb gyorsinformációt szolgáló, elavult sajtótermékeket a központi folyóirat leltárból engedélyezetten töröltük.

A feldolgozás fontossága érdekében leraktuk az alapokat a beszerzési tevékenységtől való elkülönített de összehangolt munkavégzéshez.

A könyvtári állomány elhelyezésének kérdésében eddig nem tudtunk eredményesen előbbre lépni. A helyzet ma már nem aggasztó, hanem kimondottan elszomorító. Amennyiben sikerülne a könyvtáráépületben újabb területeket könyvtári célra igénybevenni, ez esetben is csak 1981 évben remélhetjük gondjaink enyhülését.

6./ Hazai és nemzetközi kapcsolatok, kiadványcsere

A kapcsolatok és a kiadványcsere fenntartását kedvezőtlenül befolyásolja, hogy a takarékosági intézkedések következtében az egyetemi kiadványok kiadatása korlátozva lett. Ennek ellenére arra törekedünk, hogy a hosszú évek óta kialakult cserekapcsolatokat a lehetőségekhez képest fenntartsuk.

7./ Olvasószolgálat

Az elégtelen létszámú olvasószolgálati munkacsoport munkáját ez évben alapvetően nehezítette az új feladatnövekedést jelentő Xerox-gép üzembehelyezése. Olvasószolgálati feladatokat kellett háttérbe szorítani, mivel a Xerox-gép működtetéséhez a létszám biztosítása elmaradt.

8./ Hálózati munka

Az elmúlt évi terveinknek megfelelően a hálózati munka színvonalát - belső létszámátcsoportosítással - sikerült mennyiségi, tartalmi és szakmai szempontból hatékonyabbá tenni.

Ennek során az intézeti és klinikai könyvtárak ellenőrzésével kapcsolatos igen sok anyagkigyűjtést, előkészítést, egyeztetést és egyéb feladatot kellett elvégezni.

Az év folyamán az alábbi 20 hálózati könyvtárban végeztünk - az előírásoknak megfelelően - ellenőrzést, állományegyeztetést s a jelentkező hiányokat megszüntettük.

1. Anatómiai Int.	11. Igazságügyi Orvostani Int.
2. Apáthy Koll.	12. Jancsó Koll.
3. II.sz.Belgyógyászati Kl.	13. Kísérletes Sebészeti Int.
4. Fogászati Kl.	14. Kórbonctani Int.
5. Fül-Orr-Gége Kl.	15. Közp.Kutató Laboratórium
6. Gyógyszerészi Vegyt.Int.	16. Orvosi Biológiai Int.
7. Gyógyszertechológiai Int.	17. I.sz.Sebészeti Kl.
8. Gyógyszertár	18. II.sz.Sebészeti Kl.
9. Hugonnay Koll.	19. Számítástechnika
10. Idegennyelvi Lekt.	20. Szemészeti Kl.

A tapasztalatok szerint e munkát a rendelkezésre álló egy fővel elvégezni nem lehet, ezért létszám biztosítását, munkacsoport kialakítását kell megvalósítani.

9./ Különgyűjtemények

A Központi Könyvtár elkülönítetten kezelt különgyűjteményeinek értéke évről évre növekszik.

Az egyetemi dolgozók monográfiái, disszertációi, a szakközlemények különlenyomatai /9.546 db/ és az egyetemi hallgatók pályamunkái /1.490 db/ rendezetten, katalogusokban feltárva, naprakészen rendelkezésre állnak.

A tervszerűen kialakított és gyarapított "egyetemi gyűjtemény" az egyetem történeti kutatások nélkülözhetetlen forrása lesz.

10./ Szakirodalmi tevékenység

a/ ZALLAR ANDOR

Rövid beszámoló a Szegedi Orvostudományi Egyetem Könyvtárának 1978.évi munkájáról.

Szeged, 1979.SZOTE Kvt. 11 p.

b/ ZALLAR ANDOR

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtárának hálózati és területi munkája.

=A magyar orvostudományi könyvtárügy és információ harmadik évtizede. Szerk. Székely Sándor.

Bp.1979 OOKDK. 200-220.p.

c/ ZALLÁR ANDOR

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Könyvtárának központi folyóirat katalógusa. 5. átdolg. kiad. Szerk.: - -
Szeged, 1979. SZOTE Soksz. 298 p.

11./ Egyetemi és könyvtári kiadványok.

a/ Az Egyetemi Évkönyvvel kapcsolatos 1977. évi határozatok alapján elkészült az 1974/75. és az 1975/76. tanévi összevont kötet kézírata. A kötet tartalmazza az egyetem dolgozóinak 1974. és az 1975. évi szakirodalmi munkásságának bibliográfiáját is.

Az Évkönyv 1976/77. és az 1977/78. tanévi kötetének összeállítása - az 1976 és az 1977. évi bibliográfiával együtt - megkezdődött. A nyomdai legyártáshoz a kézirat várhatóan 1980. évben fog elkészülni.

b/ A könyvtári kiadványok közül elkészült: "A SZOTE Könyvtárának központi folyóirat katalógusa. 5. átdolg. kiad." c. kiadvány.

A retrospektív folyóirat katalógus segítséget nyújt az egyetem értékes folyóiratállományában való tájékozódásban.

"Új külföldi könyvek jegyzéke. 1978. évi beszerzések" c. kiadványban tájékoztatást adtunk az 1978. évi egyetemi könyvbeszerzésekről.

12./ Egyéb tevékenység

a/ A Központi Könyvtár lépcsőházában az alábbi szemléltető és bemutató kiállításokat rendeztük:

MUNKAVEDELEMI KIÁLLÍTÁS.

SZEGEDI ÁRVIZ 100 EVES JUBILEUMA.

SEMMEIWEIS KIÁLLÍTÁS.

b/ Az év folyamán egy újítást jelentettünk be. /Újítók:
Dr. Zallár Andor és Hajdu István/.

V. ÖSSZEGEZÉS

A Központi Könyvtár tevékenységének legfontosabb 1977-1978-1979. évi összehasonlító számadatai a szolgáltatások és az igénybevétel növekedését igazolják.

Ismételten meg kell állapítani, hogy egyetemünk dinamikusan

fejlődik. A szervezeti egységek száma, az oktatói- kutatói- és hallgatói létszám jelentősen növekszik. Az Egyetem általános fejlődésének ritmusával a Központi Könyvtár fejlesztése nem tart lépést. Ebből következőleg a könyvtári tevékenység vitelében, a szolgáltatások mennyiségi és minőségi szintjében mind gyakrabban nehézségek és akadályok jelentkeznek. A Központi Könyvtár teljesítőképessége jelenlegi kereteiben nem fokozható.

Szeged, 1979. január

/Dr. Zallár Andor/
könyvtárigazgató

